

РЕШЕНИЕ

№ 3815

гр. София, 26.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 149 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЕЛЕНА Н. ДИНЕВА ИЛИЕВА

при участието на секретаря ТАТЯНА Г. ВЕЛИНОВА
като разгледа докладваното от ЕЛЕНА Н. ДИНЕВА ИЛИЕВА Гражданско дело № 20211110143896 по описа за 2021 година

Производството е по реда на Част втора, Дял първи от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Предявени са искове с правна квалификация чл. 76, т. 9 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД), вр. чл. 127а, ал. 2 от Семейния кодекс (СК) и чл. 45 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД).

С исковата молба се отправя искане до съда за заместване на съгласие на бащата СТ. Г. ПР. на детето и ответник в производството, за пътуване извън границите на Република България.

Ищцата М. ЗДР. Ц. поддържа, че с ответника са родители на детето Андреа Стефанова П.а. Сочи, че страните не са сключвали брак, като детето е родено от връзката им на 12.11.2007г. Посочва, че с ответника са разделени, като детето живее с майката в гр. София. Със съдебна спогодба страните са уредили упражняването на родителските права, като същото е предоставено на майката, а на бащата е определен режим на лични контакти. Посочва, че бащата не дава съгласие за пътуване на детето извън границите на Република България, както и за издаване на паспорт на детето. Твърди, че иска да пътува със сина си в страни от Европейския съюз и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония и Република Сърбия, Република Турция, Мароко с цел почивка и екскурзия. Ето защо моли съда да даде разрешение за заместване съгласието на бащата за пътуване на детето в чужбина до Европейския съюз и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония и Република Сърбия, Република Турция, Мароко, Конфедерация Швейцария, за срок до навършване на пълнолетие на детето. Иска от съда да

замести съгласието на ответника за издаване на необходимите документи за пътуване на детето.

Ответникът, в срока по чл. 131 ГПК, депозира отговор на искова молба, с който оспорва исковете. Посочва, че е дал съгласие за пътуване, като е издал декларации. Моли съда да отхвърли исковете, като неоснователни. Претендира разноски.

Съдът, като прецени относимите доказателства и доводи, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Страните са родители на детето Андреа Стефанова П.а. С протоколно определение от 28.04.2011г., по гр.д. № 8037 по описа за 2010г. на СГС, родителските права са предоставени за упражняване на майката, като на бащата е определен режим на лични отношения с бащата.

От становище на социален работник от ДСП Младост, е видно, че детето е ученичка в 8 клас на 9та Френска езикова гимназия и желание да пътува в цял свят. Детето живее със своята майка, като бащата живее в Англия. Бащата издава разрешения за пътуване, но или не ги дава на майката или се ограничава за конкретен срок или относно лицето, което да я придружава.

Представени са пет броя декларации, като с първата се дава разрешение за пътуване на детето в цял свят за срок до 31.12.2022г., придружавана от майката, с втората се дава разрешение за пътуване за срок до 31.12.2022г. само за държавите-членки и придружавана от училищното настоятелство, с трета отново се дава разрешение за пътуване до 31.12.2023г., придружавана от своята майка до държавите от цял свят. С петата последна от 18.04.2022г. бащата дава разрешение за пътуване до всички европейски държави, придружавана от представител на училищното настоятелство, за срок до 31.12.2022г.

От показанията на св. Митев, които съдът кредитира, се установява, че бащата на детето дава разрешение за пътуване, но то винаги е с някакво условия/например да пътува във френскоговорящи държави/, Детето иска да ходи на екскурзия, като се минава през държави, които не са част от европейския съюз.

От показанията на св. П. се установява, че бащата дава разрешение за пътуване, но за конкретен срок от една година и да пътува заедно с майка си.

Лично изслушано детето заявява, че мечтае да пътува. Ученичка е в 9та Френска езикова гимназия. Исква да пътува и до Мароко. За конкретната екскурзия посочва, че освен във Франция, ще минава и през различни държави.

Съдът, като взе предвид конституционно прогласения принцип в чл. 35, ал. 1, изр. първо от Конституцията на Република България (КРБ), според който всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, намира, че предявеният иск е основателен.

Съгласно българската правна уредба решенията, свързани с пътуване на малолетно или непълнолетно дете в чужбина и издаване на паспорт на негово име, се вземат по общо

съгласие на родителите. Целта на законодателят в чл. 127а СК е, че общото решение на родителите по въпроса осигурява най-голямата гаранция, че интересите на детето са защитени. В този смисъл е и практиката на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК(виж. *Решение № 295 от 04.12.2015 г. по гр. д. № 3212 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 3-то гр. отделение, Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение*).

Понятието висши интереси на детето е залегнало в редица международни актове (чл.3 *Конвенцията за правата на детето, Конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, Регламент (ЕО) № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и дела свързани с родителска отговорност и други*). Тези актове закрепват основните права на децата, като изграждат комплекс от мерки, чрез които те да бъдат гарантирани. Въвеждат основополагащ принцип, а именно съобразяването на техните висши интереси. Сред основните права на детето попадат правото на живот, на име, на гражданство, на семейство, на неприкосновена връзка с двамата родители, на свобода на убеждението и мисълта, на жизнен стандарт, на защита срещу посегателства и срещу незаконно прехвърляне и задържане. В т. 3 от ППВС № 1/12.11.1974 г. е посочено, че решаващо значение за интересите на децата има цялата съвкупност от интереси, но от аспекта на всестраниното развитие на личността. Определение на понятието за „най-добър интерес на детето“ е даден в разпоредбата на § 1, т. 5 от ДРЗЗДет. Целта е най-пълно да се удовлетворят физическите, психическите и емоционалните потребности на детето, съобразно неговите желания и чувства, но не изцяло, а чрез преценка дали и доколко това е възможно с оглед възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, с оглед на способността на родителите да се грижат за него, а също така и с последиците, които ще настъпят за детето при промяната на обстоятелствата и опасността или вредата, която може да му бъде причинена при тази промяна. Затова при постановяване на решение, което се отнася до интересите на децата трябва да се оценяват конкретните интереси на детето. (виж. *Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685 / 2015 г. на Върховен касационен съд, IV ГО*

От първостепенно значение е интересът на детето, поради което съдът и не е обвързан от исканията на родителите за срока и честотата на пътуванията, дори когато те са изрично посочени. Съдът се произнася, изхождайки от причините, поради които детето ще пътува извън страната, съображенията на родителя – ответник да не се съгласи с това и конкретните обстоятелства, включително условията на пътуване, средата, в която ще пребивава детето в съответната държава, евентуалната му адаптация, желанието на самото дете, като дължи разрешение, което да гарантира най-добре благополучието на детето. В тази връзка *Решение № 31 от 16.06.2016 г. по гр. д. № 3426 / 2015 г. на Върховен касационен съд, IV ГО*.

В т. 31 по дело С-215/15 на Съда на Европейския съюз се потвърждава, че искът на единия родител съдът да замести липсващото съгласие на другия родител за пътуването на детето им извън държавата членка по неговото пребиваване и за издаването на паспорт на името на

това дете, попада в материалното приложно поле на Регламент № 2201/2003, като представлява част от „родителската отговорност“, според Регламента. Съдът се произнася относно необходимостта на детето да бъде издаден паспорт и относно правото на родителя-ищец да внесе заявление за издаването му, както и да пътува в чужбина с детето без съгласието на другия родител. Този иск има за предмет упражняването на „родителската отговорност“ за детето по смисъла на член 1, параграф 1, буква б) от Регламент № 2201/2003 във връзка с член 2, точка 7 от същия. В обхвата на регламента попада гарантирането на равенството на всички деца, като обхваща всички решения относно родителската отговорност, включително мерките за защита на детето, независимо от каквато и да е връзка с брачното производство. По делата за родителската отговорност, създадени с Регламент № 2201/2003, са оформени в светлината на най-добрия интерес на детето.

Възможните ограничения, при които съдът следва да разреши по реда на чл. 127а СК, пътуване на дете в чужбина без съгласието на единия родител, са само гарантиращите опазването на най-добрия интерес на детето, а това не може да стане, ако пътуването не е предвидимо във времето и пространството. В тази връзка *ТР № 1/2016 г. от 03.07.2017 г., постановено по Тълкувателно дело № 1/2016 г., ОСГК на ВКС*, приема, че съдът може да разреши по реда на чл. 127а от СК пътуването на ненавършило пълнолетие дете в чужбина без съгласието на единия родител за пътувания в определен период от време и/или до определени държави, респективно държави, чийто кръг е определяем.

В конкретния случай ищцата желае да пътува с дъщеря си до Европейския съюз и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония и Република Сърбия, Република Турция, Мароко, Конфедерация Швейцария за срок до навършване на пълнолетие. От събраните по делото доказателства се установява, че грижи за детето се полагат от майката, като бащата живее в Англия. Детето не контактува с баща си. Андреа е почти на петнадесет години. Учи в езикова гимназия, която организира екскурзии до различни държави. Детето иска да пътува, както със своята майка, така и с учителите си или организаторите на екскурзиите. Установи се, че бащата е давал разрешение за пътуване, но декларациите от 13.09.2022г. си противоречат. Едната разрешава до всички държави, следващата до тези от Европейския съюз, третата пък посочва, че детето може да пътува с училищното настоятелство. Тази декларация не може да породя действие, тъй като не е посочено конкретно лице, с което детето може да пътува. Не е ясно какво означава училищно настоятелство-директор, класен ръководител или друго лице. Всяка последваща декларация отменя предходната, но дори и да не беше така, тези декларации си противоречат една с друга и са неясни и за граничните органи, в резултат на което детето не може да пътува. Налице е спор между страните относно кръга на държави, срока за пътуване и лицата, които могат да придружават детето.

Относно кръга държави, за които се иска разрешение, всички те са държави-членки на Хагска конвенция от 1980 г. Мароко също е държава-членка, присъединила се на 09.03.2010г., влязла в сила на 09.06.2010г.

С оглед събраните доказателства по делото, в рамките на заявеното искане с молбата по чл.

127а СК, съдът следва да разреши пътувания в определен период от време и/или до определени държави. (виж ТР № 1/2016 г. от 03.07.2017 г.). Сроктът на разрешението се определя от конкретните обстоятелства, но винаги при съобразяване възрастта на детето. (в този смисъл и Решение № 253 от 20.07.2015 г. по гр. д. № 7336 / 2014 г. на ВКС, IV ГО.)

От изложеното и с оглед събраните доказателства по делото, СРС, прави извод, че в интерес на детето е да има възможност да пътува в определените с искането държави, за определен период от време. Държавите, за които се иска заместване на съгласието на бащата са страни по Хагска Конвенция и при евентуално отклонение от съдебното решение от страна на майката, бащата има механизъм на защита.

Към момента на приключване на съдебното дирене, детето е на почти 15 години. Ето защо намира, че в интерес на детето е то да може да пътува в чужбина за срок до навършване на пълнолетие , считано от постановяване на решението. Съдът определя и период на самите пътувания, а именно не повече от три месеца в календарната година.

Мотивиран от горното, искането за издаване на документи за задгранично пътуване, съгласно Закона за Българските Лични Документи/ЗБЛД/, също е основателно.

Следва да се допусне предварително изпълнение на решението, тъй като пътуването на детето е в негов интерес. Андреа няма и издаден задграничен паспорт. При евентуално обжалване на решението, детето няма да може да пътува, няма да може да отиде на екскурзията, която е планирана и няма да има задграничен паспорт до приключване на производството.

Относно разноските за делото.

Разноски при спорна съдебна администрация, каквото е настоящото производство, не се дължат. Ето защо, съдът не следва да присъжда разноски на страните по правилото на чл. 78 ГПК. В този смисъл е и Определение №385/25.08.2015 по дело №3423/2015 на ВКС, ГК, I г.о

Така мотивиран, Софийският районен съд, Трето гражданско отделение, 149^{-та} състав

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на основание чл. 76, т. 9 ЗБЛД, вр. чл. 127а, ал. 2 СК, на СТ. Г. ПР., ЕГН:*****, за пътувания на детето Андреа Стефанова П.а, ЕГН:***** извън територията на Република България до следните държави: държавите-членки на Европейския съюз и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония, Република Сърбия, Република Турция, Мароко, Конфедерация Швейцария, придружаван от М. ЗДР. Ц., ЕГН***** или **упълномощено от нея лице** за срок до навършване на пълнолетие на детето, считано от постановяване на решението без

ограничение на броя на пътуванията и за време общо не повече от три месеца в годината, и които пътувания да не съвпадат по време с определения режим на лични контакти на бащата с детето

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на основание чл. 45 ЗБЛД вр. чл. 127а, ал.2 СК на СТ. Г. ПР., ЕГН:*** за издаване на паспорт по ЗБЛД на Андреа Стефанова П.а, ЕГН:*****.**

Допуска предварително изпълнение на съдебното решение, на основание чл. 127а, ал.4 СК.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____